

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año IV. No. 178

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

— Cena 15 cent

Uredništvo in upravnništvo

Calle CORRIENTES 633, Esqr. 43, U. T. 31 Retiro 3834

Sprejemanje strank vsak dan od 16—19

Buenos Aires, 24. septembra 1932.

Naročnina za pol leta \$ arg. 4.—
celo leto \$ 8.—, Inozemstvo Dolar 4.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

VEČNE ZMEŠNJAVE V ČILSKI REPUBLIKI

Polkovnik Merino Benítez, ki je bil izzval zadnjo revolucijo, se je uprl proti novim oblastem — Reakcija prebivalstva proti generalskim spletkam

Čilska republika nam nudi nad vse žalosten primer, kako se razvijajo prilike v državi, kjer obstoja vojska (vsaj kakor izgleda), samo za to, da služi raznim generalom kot sredstvo za poseganje v notranjo politiko države. Najmanjša zamerica, hični kapric kakšnega višjega vojaškega dostojanstvenika je že zadosten vzrok za revolucijo. Kakšna mora biti v takšnih razmerah državna uprava, ko jo stalno pretresa generalne prekucije, to lahko vsak sam preudari. Škoda pa trpi ljudstvo, ki gospode generale mastno plačuje.

Pretekli teden smo poročali, zakaj in kako je bil polkovnik Merino Benítez organiziral revolucijo proti takratnemu predsedniku Davila. Ko se je Davila odpovedal svojemu mestu, so se zbrali v vladni palači, na posvetovanje, razni vojaški dostojanstveniki ter sklenili, da prepušče vlado civilistom, le predsedništvo in notranje ministrstvo naj bi prevzel general Blanche. In tako se je tudi zgodilo. Vsi so bili z rešitvijo zadovoljni; tudi Merino, a ta le malo časa. Že naslednjega dne se je predstavil generalu Blancheju ter zahteval, naj se osnuje samostojno ministrstvo za letalstvo, ki naj se preda njemu, da bo tako tudi on imel besedo v vladi. Ko je Blanche videl, da hoče Merino povzročiti preglavice, je takoj hotel odstopiti, a prepričali so to njegovi prijatelji, ki so Merina pregovorili, da je svojo zahtevo umaknil ter dal častno besedo, da ne bo kršil vojaške discipline. Ko je pa Merino prišel v El Bosque, kjer se nahaja vojaška letalska šola, je že bil pozabil na svojo besedo: proglašil je novo revolucijo. Vladi je poslal ultimatum da mora

odstopiti, sicer da bo bombardiral vladno palačo. A ta krat ni šlo tako zlepa. Vlada je organizirala obrambo. Proti upornemu letalstvu je poslala čete, vladno palačo pa je zavarovala s protiletalsko artiljerijo.

Pred pritiskom vladi v danih čet so se letalci dvignili v svojih aeroplanih ter krenili proti severu; pristali so v skupinah, na raznih letališčih, kjer so se, po slabotnem upiranju, morali predati karabinerjem. Merina Beníteza so zajeli na letališču pri Ovalle. Uporne letalce so prepepeljali v Santiago, kjer jih bo sodilo vojno sodišče.

Tako se je, vsaj za nekaj časa, spet vpostavil red; vprašanje je le, koliko časa bo trajal.

Prebivalstvo je v poslednjih dneh začelo močno reagirati proti vojaški klikki, ki s svojimi spletkarijami ovira vpostavitve normalnih notranjih razmer v republiki. Vodstva političnih strank so objavila odločen protest proti vmešavanju vojske v notranjo politiko države. V nekaterih javnih lokalih so civilisti celo dejansko napadli oficirje. V nekem gledališču je občinstvo uprizorilo tekom predstave veliko demonstracijo proti armadi ter je radi tega prišlo do pretepa z navzočnimi oficirji.

Vlada je objavila dekret, ki določa, da se bodo vršile volitve za ustavodajno skupščino dne 30. oktobra. In volitve se bodo morda res vršile, če se kakšnemu generalu ne bo spet zazdelo, da je potrebna nova revolucija.

POŽAR UNIČIL VAS

Bližu Tridenta, na Tirolskem, je pretekli teden izbruhnil velik požar v vasi Villa Rendena. Plameni so uprepelili 50 hiš. Škodo cenijo na poldrug milijon lir.

Sklepi gospodarske konference v Stresi

Pogajanja za gospodarsko in finančno pomoč podonavskim državam, katera so se vršila v Stresi, so se zaključila v torek.

Odobril se je načrt, na podlagi katerega bodo one države, ki uvažajo žito, dovolile agrarnim državam razne ugodnosti za uvoz, tako da se bodo njihovi pridelki prodajali, do določenih količin, po višjih cenah nego so sedanje. Na podlagi tega načrta se bodo sklenili posebni dogovori.

Konferenca sicer ni izpolnila vseh nad podonavskih držav v polni meri, a priznati treba, da je s svojimi sklepi zagotovila tem državam znatno gospodarsko pomoč. In vredno je, da se podčrta to razveseljivo dejstvo: konferenca v Stresi tvori častno izjemo v dolgi vrsti mednarodnih gospodarskih in političnih konferenc poslednjih let, ki niso obrodile nobenega sadu.

Gandhi se posti

Indijski hindujski voditelj Gandhi je začel pretekli torek gladovno stavko v znak protesta proti novim naredbam glede občinskih volitev. Po novem zakonu bi imeli v občinskih svetih svoje zastopstvo tudi takozvani nedotakljivi hindujski, kar je za višje kaste nekaj nezaslišanege.

Angleške oblasti so se hoteli rešiti preglavice, ki bi jih mogli povzročiti fanatični hindujski radi Gandhove gladovne stavke, pa so zato "Mahatmi" sporočili, da ga pušče iz jetnišnice, v kateri je že več mesecev zaprt, in da gre lahko stradat v neko vilo, kjer bo samo pod policijskim nadzorstvom, a Gandhi je to ponudbo odklonil.

ŽELEZNICA V VATIKANU

Tudi Vatikan ima sedaj svojo železnico. Pretekli četrtek se je dokončala nova proga, ki šteje celih 183 metrov in ki je v zvezi z italijanskim železniškim omrežjem. Stroške, 10 milijonov lir, je plačala italijanska vlada.

NEMCI IN RAZOROŽITVENA KONFERENCA

Tudi Anglija je nastopila proti nemškim oboroževalnim željam

Nemški minister za zunanje zadeve je obvestil predsednika razorožitvene konference g. Hendersona, da Nemčija ne bo poslala svojih zastopnikov na pogajanja, ki se bodo obnovila v Ženevi, ker smatra, da nima ničesar iskati na razorožitveni konferenci, dokler se ji ne priznajo glede oboroževanja takšne pravice, kot jih imajo druge države. Nemčija je s tem izvršila svojo grožnjo, vsebovano v znani spomenici, ki jo je bila poslala francoski vladi in na katero je bila dobila nepovoljen odgovor.

Nemci, katere podpira v njihovih prizadevanjih fašistska vlada, so morda računali, da bodo kaj več dosegli, če bodo zagrozili z bojkotiranjem razorožitvene konference, a izgleda, da so se pri tem računanju ušteli.

Preteklo nedeljo je namreč tudi angleška vlada objavila važno izjavo, v kateri z veliko odločnostjo nastopa proti načinu, kako so Nemci predložili svojo zahtevo glede oboroževalnih pravic. V izjavi je rečeno, da je korak nemške vlade težko razumljiv in nad vse neprimeren, če se vpoštevata težki gospodarski položaj nemške republike ter dejstvo, da so zavezniške države pred nedavnim dovolile Nemčiji velike finančne olajšave, ko so se odpovedale mnogim pravicam, izvirojočim iz versailleške pogodbe. Ta pogodba veže še zmerom Nemčijo v pogledu oboroževanja, ne glede na to, ali se druge države razorožijo ali ne. Angleška vlada upa, da bo razorožitvena konferenca sprejela načrt za skrčenje vojnih sredstev v vseh onih državah, ki so bolj oborožene. In bilo bi res vprav tragično protislovje, če bi se sedaj začela množiti vojna sredstva v državah, ki so manj oborožene. Na vsak način pa ni rečeno,

da se določbe mirovnega pakta ne bodo mogle spremeniti; doseže se pa to lahko samo potom potrpežljivih in prijateljskih pogojanj med prizadetimi državami.

Angleški odgovor je precej poparil Nemce, ker so pričakovali, da bo bolj spravljiv. Zadelo jih je tudi, ker je tako sestavljen "kakor učiteljeva pridiga porednemu šolarčku", da rabimo besede nekega nemškega lista.

Junkerska vlada, ki je sedaj na krmilu, se pa menda le ne bo hotela tako zlepa odpovedati svojim oboroževalnim načrtom. Kljub gospodarski in finančni krizi, katero preživlja država, bo dala graditi — tako je sklenila te dni — tretjo "žepno križarko".

Nekateri listi so te dni objavili vest, da bo Mussolini osebno šel v Ženevo braniti nemško stališče pred razorožitveno konferenco. V Rimu so pa to napoved dementirali. Če je res imel takšen namen, se je mož torej premislil — morda zaradi stališča, na katero se je postavila angleška vlada —, ter bo ostal lepo doma, na varnem.

PREBIVALSTVO KITajsKE

Po podatkih, katere je objavilo kitajsko ministrstvo za notranje zadeve, šteje sedaj Kitajska 475 milijonov prebivalcev. V ljudskem štetju, katero je bil odredil pred približno 200 leti cesar Čien-Čung iz dinastije Cing, se jih našteje kakšnih 75 milijonov manj.

SAMO \$ 5.-

plača za celoletno naročnino za

SLOVENSKI TEDNIK,

kdor se naroči tekom tega meseca.

VZOPRED IN PRIPRAVE ZA BLIŽAJOČO SE PRIREDITEV SPD I.

Vpoštevajoč stvarno mnenje SLOVENSKEGA TEDNIKA glede vzrokov pojema-jočega zanimanja za naše prireditve, se je naše društvo za prihodnjo prireditev, ki se bo vršila v nedeljo, dne 2. oktobra v dvorani XX Settembre, ul. Alsina 2832, prav dobro in skrbno pripravilo. Izberi vzporeda je odbor, s pomočjo posameznih odsekov, posvetil največjo pažnjo. Izbrale so se res najlepše stvari, bodisi za pevski zbor kot tudi za dramatski odsek.

Samo tri pevske točke bodo izvajane na tej prireditvi, ker se je polagalo vso važnost na kakovost in ne na količino točk. Malo, ampak tisto naj bo dobro, je dejal pevovodja. Novost bo za naš oder zanimiva točka vzporeda „Slovo in svidenje“. Krasne žive slike s petjem bodo predstavljale ganljive prizore poslavljanjočega in vračajočega se primorskega izseljenca. Pri tej točki, ki je za naše tukajšnje prireditve zanimiva novost, nastopa vsega 10 oseb: 5 fantov, pet deklet. Dekleta so v narodnih nošah. Pretresljivi so prizori, ki predstavljajo slovo in svidenje. Primerna godba s petjem spremlja te ganljive slike. Posebno do izraza prideta sopranska in tenorska partija, pa tudi ženski duet in moški kvartet dovršeno učinkujeta, izpopolnjujoč krasno sliko. Posebno žalosten je prizor, ko se štirje fantje srečno vrnejo, enega pa ni več. Štiri zaročenke objemajo svoje došle fante, pet pa je vsa potrta, ker njene ni več nazaj. Ostal je v tujini, ki mu je bila nemila... Dekle pa plaka in poje: „Vsi so prihajali, njega ni blo...“

Zatem bodo nastopili igralci v drami „Dom“, katere re-

žija je bila poverjena tov. Merkuži, ki je ljubiteljem našega diletantskega odra splošno znan in je ostal vsem, ki so ga videli v glavni ulogi Molierjevega „Namišljeni bolnik“, v najboljšem spomenu. Vsebina te drame je vzeta iz življenja v naših krajih. Mati, vdova s petimi otroci leze vedno bolj v dolgo ve. Vsi otroci študirajo in šole stanejo. Mirko, najstarejši sin, ljubljene matere, je bil na visoki šoli na Dunaju. Vedno mu primanjkuje denar, a ko se vrne domov na počitnice, pride brez izpitov. To je pa jezilo hlapca Toneta, ki je garal pri hiši kot črna živina, da so lahko drugi zapravljali. Tone je prepričal drugega sina Tineta, da se je lotil resnega dela. Tinetove mu zgledu so kmalu sledili še starejša sestra ter mlajši brat in najmlajša sestra. Vsi skupaj so se lotili trdega kmečkega dela, da rešijo propadajoči dom. In bil je skrajni čas, zakaj njihov varuh skupuh Krčmar je imel vse po-

sestvo že skoro v svojih krempljih, ker je ugodil vsaki zahtevi zapravljevega Mirkota, seveda na račun posestva.

Igrokaz je krasna slika iz našega življenja na deželi, prepletena z zapletenimi ljubavnimi aferami in družinskimi prepiri. Toda po napehkih prizorih prvih dejanj zmagal končno ljubezen in spoštovanje do doma.

Cenj. čitatelje in prijatelje našega odra vabimo, da se udeležijo polnoštevilno naše prireditve, ker prepričani smo, da ne bo nikomur žal, če se bo odzval našemu vabilu, zakaj na vzporedu so res krasne stvari, ki smo jih takrat skrbno izbrali, da pokažemo naši javnosti, kaj se da doseči, kadar je dovolj dobre volje in požrtvovalnosti.

Jan Kacin, t. č. tajnik

ZUJOZDRAVNICA

Dra. Dora Samoilović
de Falicov
in Feliks Falicov
Sprejemata od 10. do 12.
in od 15. do 20 ure.
Donato Alvarez 2181
Directorio 1347
U. T. 59 - 1723

LEP USPEH NEDELJSKE DOMAČE ZABAVE DRUŠTVA S.P.D. I.

Preteklo nedeljo se je vršila v društvenih prostorih SPD I domača zabava s plesom, ki je privabila prav lepo število članov in prijateljev naših Slovenskih prosvetnih društev. V najlepšem razpoloženju so kar bežale prijetne urce, da je vsem prišel prehitro čas, ko se je bilo treba posloviti.

V nedeljo so prišle spet na račun tudi članice, ki so se opravičeno že pritoževale zaradi sestankov in predavanj, ki so se vrstili v zadnjem času, zahtevajoč, da se misli včasih tudi na tiste, ki hočejo tu pa tam malce plesa in zdrave zabave. Naši organizatorji, upoštevajoč zahteve in pravice vseh, se bodo tudi v bodoče prizadevali ustreči vsem članom in skrbeli, da bodo našli v naših organizacijah vsi, kar jim najbolj uga-ja in koristi. Kakor je potrebno za izobrazbo predavanje in knjiga ali časopis, prav tako je potrebna včasih za razvedrilo tudi poštena zabava.

Član SPD I.

PRIHODNJO SOBOTO „TEDNIK“ NE BO IZŠEL.
Ker ima prihodnji mesec 5 sobot, SLOVENSKI TEDNIK pa izhaja samo štirikrat mesečno, bo prihodnja številka izšla šele drugo soboto, t. j. dne 8. oktobra.

Bodoče volitve v Nemčiji

Nemška vlada je sklenila sklicati prihodnje državno-zborske volitve za 6. novembra, in ta njen sklep je Hindenburg že potrdil.

Pravda, ki se je pričela med parlamentom in vlado glede ustavnosti razpustitve zadnjega državnega zbora, se še ni končala. Neka parlamentarna komisija proučuje to vprašanje ter namerava baje klicati von Papena na odgovor.

Vlada je te dni precej ostro nastopila proti raznim listom, ki so jo napadali radi razpustitve „Reichstaga“. Ustavila je več časnikov za dobro enega tedna. Von Papen hoče baje doseči s takšnimi ukrepi, da ga tisk ne bo preveč napadal ter mu mešal račune glede bodočih volitev. Pretekle dni se je ustanovila nova stranka, katere hoče podpirati sedanjo vlado; vidi jo, vsaj na videz, ljudje, ki se doslej še niso udeleževali v politiki.

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekem zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, velike popuste. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky

nos Aires. — Podružnica, calle U. T. 45 - 1720
Av. San Martín 1679, Bue- lle Belgrano 3135.

Diplomirana babica ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu
Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.
Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa. Pomoč pri porodih za \$ 30.—
calle COLOMBRES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

Klinika Za Spolne Bolezni NAJUSPEŠNEJŠI V JUŽNI AMERIKI

Svoj dober glas si je zaslužila:

ZA VSAK PREGLED RAČUNAMO \$ 5.-

Dobro postrežen in ozdravljen bolnik

- 1) Ker jo vodijo zdravniki specialisti, brez praktikantov in asistentov;**
- 2) ker je vsak bolnik vestno ozdravljen od zdravnika, in je vsak dan pregledan;**
- 3) ker se ne uporabljajo izpiranja in škodljiva zdravila;**
- 4) ker se bolniku ne obljublja čudeži, marveč se ga zdravi na pošten in vesten način, ki ga narekuje zdravniška odgovornost;**
- 5) ker so naše cene dobro pretehtane in ker se ne zdravi na mesečne obroke, kajti to je samo prikrit način izkoriščanja.**

Naša najboljša propaganda je: Obrnite se na:

**INSTITUTO MEDICO
INTERNACIONAL**

BRASIL 923

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ
DE BILIK, diplomirana
na univerzi v Pragi in v
zdravniških vedah v Bs.
Airesu. Zdravi vse ženske
bolezni. Sprejema
tudi noseče v popolno
oskrbo na dom.
Ordinira od 9. ure zjutraj,
do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buen Orden 3389
Buenos Aires

SLOVENSKI TEDNIK

Lastnik: Konzorcij SLOVENSKEGA TEDNIKA

Urejuje: PETER ČEBOKLI

Program dela Zveze slovenskih izseljenskih društev v Južni Ameriki

Preteklo sredo se je vršila prva seja ožjega odbora Zveze S.I.D. v J.A. v svrhu razdelitve posameznih odborovih mest in določitve delovnega programa za prvi mesec. Ožji odbor, katerega tvorijo glasom pravil 8 članov, je bil sestavljen takole: Predsednik Albert Viller, podpredsednik Lovrenc Kralj, tajnik Jan Kacin, blagajnik France Kurinčič, odborniki Lojk Josip, Ivan Gruden, Hamlet Cesar in Peter Čebokli; namestniki dr. Kosta Veljanović in Martin Košuta.

Ker so nekateri člani ožjega odbora večjemu delu naše tukajšnje javnosti več ali manj nepoznani, ker so se doslej malo ali anonimno udeleževali v javnem življenju naše naselbine, jih hočemo v kratkih obrisih predstaviti svojim čitateljem.

Predsednik Albert Viller je po poklicu trgovec, rodom iz Gorice. Deloval je že v domovini v raznih organizacijah. Na Dunaju je bil leta 1921 tajnik Jugoslovenskega društva eksportnih akademikov, leta 1922 pa predsednik akademskega ferjalnega društva „Adrija“ v Gorici. Pri ustanovitvi Slovenskega prosvetnega društva I na Paternalu je izdatno podprl pripravljani odbor in priskočil društvu na pomoč tudi z denarnim posojilom, da si je lahko nabavilo harmonij za svoj pevski odsek.

Predsednik Viller ima, po našem mnenju, dovolj sposobnosti in potrebnih zvez v tukajšnjih krogih, ki jamčijo, da bo Zveza pod njegovim vodstvom najlepše uspevala.

Tov. Lovrenc Kralj se sicer doslej še ni aktivno udeleževal v društvenem življenju naše naselbine. Bil je pa vedno navzoč, ko se je šlo za resna javna vprašanja naše kolonije. V domovini je dolgo let deloval v raznih društvih in si nabral dovolj potrebne znanja, sposobnosti, navdušenja in požrtvovalnosti, ki so vsakemu dobremu organizatorju neobhodno potrebni. Ostali člani ožjega odbora

so pa naši javnosti znani, saj ga ni društvenega dela, kjer ne bi ta ali oni aktivno sodeloval. Kurinčič Franc je ustanovitelj SPD II in prvi predsednik tega društva. Stvaren, trezen in razsoden možakar, katerega kremenit značaj je bil sklesan v naših gorah. Zaradi njegove delavnosti in skromnosti je splošno priljubljen. Josip Lojk je eden najstarejših, ne po letih, nego po delovanju, in najbolj požrtvovalnih organizatorjev na Paternalu. Njemu in tajniku Kacinu se imamo največ zahvaliti, da naše SPD I tako uspešno preživlja današnje težke čase. Lojk je več v društvu kakor doma, skoro v vseh odsekih se pozna njegovo delo. Kacin je kot tajnik SPD I duša tega društva, njegova in Kurinčičeva zasluga je pravzaprav, če imamo danes Zvezo. Tudi Ivan Gruden, Hamlet Cesar, Peter Čebokli, dr. Veljanović in Košuta zaslužijo vse naše zaupanje, ker bodo s svojo preizkušeno sposobnostjo in požrtvovalnostjo gotovo pripomogli, da bo Zveza kar najizdatneje služila svojemu namenu.

Na svoji prvi seji je ožji odbor sestavil program dela za prvi mesec. Na predlog Čeboklija je bilo sklenjeno, da zaenkrat Slovenski tednik ne postane last Zveze, nego samo njeno glasilo. Lastnik bo ostal še nadalje konzorcij. Nakup in vzdrževanje glasila bi bilo za novorojeno Zvezo, ki nima razpoložljivih denar-

nih sredstev, preveliko breme. Čim pa bi se prilike malce izboljšale, bi prišlo eventualno vprašanje prevzema Slovenskega tednika zopet v ospredje.

Na četrti strani današnje številke Tednika objavljamo na željo ustanovnega občnega zbora pravila Zveze. Prečitajte jih pazljivo, da boste videli namen društva in spoznali potrebo koncentracije in skupnega enotnega vodstva našega društvenega delovanja, ki bo le tako najizdatneje in dejansko služilo potrebam našega izseljenstva. Naše organizacije ne smejo biti več samo pevska, telovadna in zabavna društva: prišel je čas, da se lotijo tudi praktičnih vprašanj socialnega in gospodarskega značaja, ker le potem bodo vzbudila med našo javnostjo potrebno zanimanje in zaupanje. Samo tedaj, ko bodo naši ljudje videli, da jim naše organizacije nudijo stvarne koristi, se bodo navdušili zanje in jih podprli po svoji moči.

Bersaglieri v Rimu

Z velikimi militarističnimi ceremonijami so letos proslavili v Rimu zavzetje papeževskega mesta. Iz vseh krajev Italije so se brezplačno pripeljali v prestolnico bersaglierirezervisti, kakšnih 50 tisoč po številu.

Pred mestnimi vrati „Porta Pia“, kjer so bersaglieri pred 62 leti predrli papeško obrambo, so 20. t. m. odkrili spomenik, ki simbolizira to zmaggo. Sledile so velike parade v navzočnosti kralja in Mussolinija, ki je imel tudi go-

vor, v katerem je Viktorju Emanuelu zagotavljal, da so bersaglieri vsak čas pripravljeni, da se odzovejo njegovemu pozivu ter obnovijo staro vojno slavo.

Ceremonija, o kateri poročamo, ni vzbudila v Vatikanu, kakor je razumljivo, navdušenja. Papeški „Osservatore Romano“ je celo dal duška svoji nejevolji v članku, v katerem je govoril o „neumestnem spomeniku“. Mnogo pozornosti je vzbudilo tudi dejstvo, da je papež dal odgovodati v nedeljo vse avdijence, ker ni hotel, da bi ga prišle obiskat skupine bersaglierjev.

„Dux Dalmatiae“

Split, 27. avgusta.

Na Veliki Šmaren, so se zbrali v Zadru predstavniki italijanskega iredentizma iz vsega Primorja in raznih krajev v Italiji, vojni prostovoljci in pripadniki iredentistične organizacije „Azione dalmatica“ („Dalmatinska akcija“), ki ima svoje podružnice po vsej Italiji. Obnovili so svojo prisego, da ne bodo mirovali, dokler se „neodrešena“ pod tujim barbarskim jarmom ječeča italijanska Dalmacija ne zedini s svojo materjo Italijo! Ker se ni mogel udeležiti osebno tega iredentističnega romanja v Zadar, glavno postojanko dalmatinskega iredentizma, sam predsednik vojnih prostovoljcev in „Dalmatinske akcije“, fašistovski poslanecv rimskem parlamentu, Eugenio Coselschi, je poslal zbranim iredentistom poslanico, ki se v dobrednem prevodu glasi takole:

„Prostovoljecem in modrim (člani „Dalmatinske akcije“ nosijo modre srajce), ki so se v svetem Zadru ob boku slavnim dalmatinskim beguncem, iz raznih krajev Italije sešli pošiljam svoj najtoplejši bratški pozdrav. Dasi sem daleč od vas, duh moj vedno budno in stalno delavno stremi k velikemu skupnemu smotru. Vaše navdušenje naj se še poveča, ko dihate sveže sape dalmatinskega morja, še vedno nad vse grenkega („amarissimo“, ker ni italijansko, temveč jugoslovensko). Prisezite dalmatinskim izgnancem, da jim vrnete nekdanj domovino! Prisezite nesmrtnemu Rimu, da odvzame te nekdanj zastavi s tremi tulečimi glavami (dalmatinska zastava ima na modrem polju tri leopardove glave) vse znake žalovanja in boli! Živel nepremagani in nepremagljivi sv. Marko! K nam!“

Kaj vse se je tistega dne v Zadru govorilo, kričalo in delalo, je po tem sporočilu vrhovnega vodje italijanskega iredentizma pač več kot jasno.

„La Volontà d'italia“, glasilo udruženja italijanskih vojnih prostovoljcev, iz katerega smo posneli to sporočilo, pa je v isti svoji številki poleg celih stolpcev poročal o delovanju iredentistične „Dalmatinske akcije“ prinesel tudi še poseben članek pod naslovom „Italijanska Dalmacija“. V članku trdi, da so se še v prošlem stoletju prepevale v Dalmaciji pesmi v čast beneškemu gospostvu nad Dalmacijo, dočim se sedaj take pesmi pač ne čujejo več, „ker je dalmatinsko prebivalstvo terorizirano in ker je slovansko barbarstvo v nekaj letih zadušilo vse tradicije, pobarbarilo jezik in šege slavni Dalmatincev, najzvestejših podanikov beneških“. Toda Dalmatinci ostajajo kljub vsemu temu Benečani in Italijani, kar dokazujejo neprestani njihovi protesti proti jugoslovenskemu nasilju in oporoke vseh Dalmatincev, ki so umrli za veličino in neodvisnost Italije. „Če Italija danes s poudarkom zahteva aneksijo Dalmacije, ne zahteva tega zaradi imperijalistične manifestacije ali da bi izzivala Jugoslavijo, temveč samo zaradi ureditve svojih pravic, temelječih na zgodovini, na vsej prošlosti.“

V članku se navajajo nato

Sledi na 7. str.

DENARNA NAKAZILA

svojcem v Domovino izvršujemo hitro, poceni in sigurno.

JUGOSLOVENSKEM ODDELKU

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

Avenida L. N. Alem 150 - Buenos Aires

ODPRTO DO 7 URE ZVEČER, OB SOBOTAH DO 15

PRAVILA ZVEZE SLOVENSKIH IZSELJENSKIH DRUŠTEV V JUŽNI AMERIKI

Člen 1. — Zveza se imenuje ZVEZA SLOVENSKIH IZSELJENSKIH DRUŠTEV V JUŽNI AMERIKI. Sedaž društva je Buenos Aires. Svoj delokrog razteza na vse južnoameriške države, kjer so naseljeni Slovenci.

Člen 2. — Namen Zveze je, biti središče vseh slovenskih izseljenskih društev v Južni Ameriki, ustanavljati, združevati, izpopolnjevati in podpirati vsa taka društva.

Člen 3. — Svoj namen dosega Zveza s sledečimi sredstvi: Potom svojega glasila daje navodila pridruženim društvom, prireja poučne tečaje, predavanja, kulturne prireditve; izdaja knjige, almanahe.

Člen 4. — Zveza skrbi tudi za gospodarski razvoj in napredek slovenskih naselbin v Južni Ameriki. Ta svoj namen dosega s primernimi poučnimi in vzpodbujevalnimi članki v svojem glasilu, s praktičnimi nasveti, predavanji. Njena naloga je, da je vedno v stikih z oblastmi in s privatnimi podjetji, ki nudijo izseljencem možnost zdravega in poštenega gospodarskega razvoja. Zveza bo varovala svoje člane pred raznimi sleparji, zlasti pri nakupu zemlje, in bo sploh imela pregled čez vse gospodarsko življenje.

Člen 5. — Zveza skrbi tudi za socialna vprašanja: posre-

duje za delo, posreduje pri oblastih za članstvo včlanjenih društev v slučaju nezgode pri delu, pri podjetnikih v slučaju spora med njimi in člani i. t. d. Zveza ima svojega odvetnika, kateremu bo izročevala slučaje, ki jih sama ne bo mogla rešiti.

Člen 6. — Finančna sredstva si zbira Zveza iz članarine, iz letnih doneskov včlanjenih društev, s prireditvami, darovi.

Člen 7. — Člani Zveze so: redni, podporni in častni.

a) redni more postati vsako resno in trezno društvo slovenskih izseljencev v Južni Ameriki.

b) podporni član je, kdor pospešuje društveni razvoj in plača letno v društveno blagajno znesek, določen na občnem zboru.

c) častne člane imenuje občni zbor na predlog odbora z dvetretjinsko večino vseh navzočih rednih članov.

Člen 8. — Redne člane, to je posamezna včlanjena društva, zastopajo pri Zvezi delegati, voljeni na občnem zboru dotičnega društva. Če ni bilo mogoče izvoliti delegatov, zastopa društvo predsednik ali njegov namestnik. Društvo, ki šteje 30 članov, pošlje enega delegata, za vsakih nadaljnjih 30 članov še po enega, več kot štiri delegate društvo ne more poslati.

Člen 9. — Delegati imajo

pravico staviti predloge in nasvete, glasovati, udeleževati se debat, voliti in voljeni biti.

Člen 10. — Podporni člani nimajo aktivne pravice voliti, pač pa morejo biti voljeni in se smejo udeleževati debate.

Člen 11. — Dolžnost rednih članov je, da poročajo Zvezi o društvenem delovanju, da redno plačujejo prispevke in da se udeležujejo po delegatih letnega zbora. Letno članarino določa vsakoletni občni zbor.

Člen 12. — Društvene zadeve oskrbuje ožji odbor, širši odbor in občni zbor.

a) ožji odbor tvori 10 odbornikov, kateremu predseduje predsednik, ki ga imenuje občni zbor.

b) člani ožjega odbora morajo stanovati v Buenos Airesu ali bližnji okolici.

c) člane ožjega odbora voli občni zbor za dobo enega leta.

d) ožji odbor vodi tekoče posle društva, sprejema člane, podaja letne račune in poroča občnemu zboru.

Člen 13. — Odborove seje so sklepne, če je navzočih razen sklicatelja vsaj še šest odbornikov. Sklepa se z nadpolovično večino glasov.

Člen 14. — Na občnem zboru se izvoli tudi širši odbor. Tvorijo ga ožji odbor in zastopniki društev. Širši odbor se snide na poziv ožjega odbora vsaj dvakrat na leto, da določi smer društvenega delovanja in o važnih društvenih zadevah. Za sklepčnost velja isto kot pri ožjem odboru.

Člen 15. — Občni zbor skliče predsednik redno vsako leto ter ga najavi v društvenem glasilu 1 mesec prej. V področje občnega zbora spada poleg že navedenih slučajev, sklepanje o spremembi pravil, volitev treh pregledovalcev računov, sklepanje o poročilu odbora in o razdružitvi Zveze.

Člen 16. — Občni zbor je sklepčen, če je zastopanih vsaj dve tretjini rednih članov, da sklep obvelja je treba nadpolovične večine oddanih glasov; le za spremembo pravil je treba dve tretjinsko večino.

Člen 17. — Če vsaj polovica rednih članov v pismeni ulogi zahteva sklicanje izrednega občnega zbora, ga mora glavni tajnik sklicati tekom enega meseca. Lahko pa

občni zbor skliče odbor Zveze sam.

Člen 18. — Vse prepire razsoja razsodišče petih članov, od katerih si vsaka stranka voli dva in ti štirje petega, ki predseduje razsodišču. Razsodišče razsoja z večino glasov. Proti njegovi odločitvi ni ugovora. Razsodbo izvede ožji odbor.

Člen 19. — Društva oziroma člani imajo pri Zvezi enake pravice in enake dolžnosti.

Člen 20. — Vsaj enkrat na leto eden od Zveznega odbora izvrši revizijo učlanjenih društev, če to dovoljujejo sredstva.

Člen 21. — Za razdružitve Zveze je treba, da je na občnem zboru zastopanih najmanj dve tretjini rednih članov, ki sklepajo o tem z dvetretjinsko večino glasov. Če se Zveza razpusti ali jo razpusti oblast, se premoženje razdeli med včlanjena društva v razmerju s številom delegatov. Da se to določilo izvrši, skrbi zadnji predsednik oziroma od zadnjega občnega zbora pooblaščen član.

Člen 22. — Zveza ima svoje glasilo: Urejuje ga od ožjega odbora postavljeni urednik,

upravlja zvezni tajnik. Obe- ma določi plačo ožji odbor. Tudi smer lista določa ožji odbor, ki ima v to svrhu redne mesečne sestanke, katerim prisostvujeta urednik in upravnik.

List vzdržujejo oglašilni, naročnine, tiskovni sklad, darovi, v slučaju potrebe tudi prireditve.

Dolžnost vseh članov Zveze je, da agitirajo za glasilo in da so po možnosti vsi na njegovo naročeni.

Smer lista mora odgovarjati stvarnim izseljenskim potrebam in težnjam. List je sredstvo Zveze, s katerim bo skušala družiti slovensko delavstvo, dvigniti stanovsko zavest, ter osredotočiti vse žive sile naše naselbine, da se bomo organizirani uspešneje borili za izboljšanje svojega gmotnega in prosvetnega položaja ter za svoje skupne pravice.

FANI KERŠEVAN, Calle Campana 4675, Villa Devoto, sprejme dekleta in žene, ki pridejo iz Evrope, ali ki so brez službe na hrano in lepo stanovanje. Dobra postrežba.

CENTRALNI EVROPSKI KONZULTORIJ

Hitro in znanstveno zdravljenje vseh boleznih. — Ženske bolezni, nerednost perila, 606—914, beli tok, kožne bolezni; pljuča, želodec, čreva. Zdravljenje jetike z zlato soljo. Električna. Žarki X.

AVELLANEDA, O'Gorman 179

(dve kvadri od trga)
Sprejema od 18 do 20. ure

Hočete dobro jesti in piti?

Pridite v

RESTAURANT OSORIO

Našli boste tudi prijetno domačo družbo. — Prostor popolnoma preurejeni in primerni za bankete in gostije. — CENE ZMERNE. — Prenočišče 70 cent.

Priporoča se lastnik:

EMIL ŽIVEC

Calle OSORIO 5085

Buenos Aires

INSTITUTO MEDICO Callao

Stranke sprejemajo specialisti

SPOLNE BOLEZNI: Prostatitis, vnetja, kapavica,

Analize za ugotovitev ozdravljenja od kapavice.

KOŽNE: Ekcemi, izpadanje las, lišaji

ŽIVČNE: Nesparje, omotica, glavobol.

PLJUČNE: Bronhitis, kašelj, naduha, jetika.

REVMATIČNE in OBISTNE: Kila, zbadanje.

ŽELOČNE: Bolečine, kislina, razširjenje, rane in povračanje.

OSLABLEOST: Uspešno zdravljenje z injekcijami.

ŽENSKE: Bolestno čiščenje, zakaseno pranje. Jajčnika. Beli tok.

ELEKTRIŠKO ZDRAVLJENJE DIATERMIA - X-ŽARKI

ZMERNE CENE — ZA SLOVENCE POPUST

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

Ulica CALLAO 339

I. nadstropje

IZ STALINOVE MLADOSTI

Za Kavkazom in nad Črnim morjem leži Georgija z glavnim mestom Tiflisom. Vinogradi, sadni vrtovi in zelena polja, mogočne reke, gosto zarasli gozdovi in visoko gorovje z večnim snegom, velike luke, tovarne z raznimi industrijami, ogromen promet ob morju in po kavkaški železnici dajejo Georgiji, tej napol azijski, napol ruski ogromni deželi, zunanje in notranje zelo pestro življenje in podobo.

V tej deželi se je narodil in razvil v moža človek, ki obvladuje danes sam s svojo čudovito energijo in kruto voljo šestino vsega sveta, Josip Stalin. Prvo, najpopolnejšo biografijo je napisal o njem Essad Bey, pisatelj, ki se skriva za psevdonomom, ki pa pozna najbolj intimne črte in čine Stalinovega življenja. Bržčas je njegov nekdanji tovariš. Življenjepis je izšel nedavno v Berlinu in obsega debelo knjigo. Ta knjiga je zdaj v Nemčiji med najbolj čitanimi. Iz nje podajamo nekaj glavnih potez, saj smo doslej le prav malo vedeli o ruskem diktatorju.

V mestu Gori je živel pre-

prost čevljar Vizarion Džugašvili, ki je imel sina Josipa, rojenega 1. 1879. Vizarion je prišel v Gore iz Vasi Dido-Lilo z divjega gorovja, kjer je bil dotlej ropar. Domačini so ga pregnali; odvedel je s seboj osetsko kmetsko dekle in postal čevljar-krpač v Gorih, a se zopet preselil v Tiflis in stopil v rusko tovarno za čevlje. Sin Josip ali Soso je nerad hodil v šolo, a tudi čevljarstva se ni naučil, se potepal, se naučil rabiti in metati bodalo ter postal glavvar, tifliških „kintov“, barab, šaljivcev, prepečev in tatičev. L. 1893. ga je dal oče v državni seminar, da bi ga vzgajili in izobrazili za duhovnika ali učitelja.

Tu šele se je Soso Džugašvili vsaj za silo naučil ruski čitati in pisati. Največ pa se je pečal z vtihotapljenimi rdečimi brošurami revolucionarnih nacionalcev, — marksistov iz tifliških železniških delavnic. Skrivaj je zahajal med delavce in bil s sedemnajstimi leti že strasten socialist-revolucionar. Ponoči so se shajali pri Sosu tovariši, in Soso jim je razlagal brezverske in marksistične nauke.

Vodstvo seminarja ga je zato izključilo.

Ali Soso je vodstvu pismeno ovadil vse svoje somišljenike. Socialisti so bili zaradi grdega izdajstva ogorčeni, toda Soso je priznal, da je to storil: — Moji tovariši zdaj morajo ostati socialisti! Moja ovadba je dala naši stranki ducat izobraženih in zvestih revolucionarjev in so ostali Sosu zvesti vse življenje. Soso Džugašvili pa je tudi vse življenje za svojo stranko in revolucionarne cilje še nadalje počenjal najbolj nečastne, nečedne in podlo zločinske reči. Nič zase, a vse za stranko!

Nato se je posvetil izključno organiziranju socialnih demokratov in socialnih revolucionarjev in je prirejal delavske štrajke in nemire.

Svoje ime je vedno izpreminjal ter se zval David, Nišeradse, Čičikov ali Ivanovič, da se je odtezal policiji. V Kavkazu in v Georgiji pa ga še danes zovejo Koba, dasi se od leta 1914. imenuje le Stalin (jekleni).

Najboljši tovariš mladega Stalina je bil Lado Kečovelj, vodja kavkaških revolucionarjev in izdajatelj marksističnega lističa, „Krvati“. Tiskala sta ga sama skrivaj na stanovanju in ž njim izzvala prvi štrajk cestnih železnice, čarjev, nato demonstracije in krvave pretepe. Policija je pozvala kozake, ki so razgrajale pretepe in zaprli. Kečovelija so gnali v ječo v Kaku in ga v ječi zadavili. A Stalin se je rešil in ostal še nadalje v Tiflisu v glavnem odboru revolucionarjev.

Rus Kurnatovskij, eden izmed voditeljev, je bil Leninov prijatelj in je tihotapski prejemal Leninov list „Iskra“, ki jo je izdajal Lenin v Münchenu in jo pošiljal po raznih skrivnih potih na Rusko. — Stalin je prebiral „Iskra“, jo razumel le napol in pripravljajl novo demonstracijo. Policija ga je iskala a ušel ji je v Batum, georgijsko mesto ob Črnem morju z mnogimi tovarnami in delavci; v Batumu je organiziral odbor socialno demokratske delavske stranke in zopet štrajk delavcev in poulične demonstracije in pretepe.

Policija pa je zaprla vse glavne revolucionarje v Baku in Batumu. Bilo je 1. maja 1. 1902., ko so ruski in georgijski delavci prvič demonstrirali solidarno z evropski-

mi delavci. Zaprli so tudi Stalina, ki se je v natlačeno polni ječi seznanil s celo vrsto navadnih zločinskih umetnij. Po nekaj mesecih je bil Stalin poslan v vzhodno sibirsko vas Novaja Voda v pregnanstvo. Tu je zvedel Stalin, da so se ruski socialni revolucionarji na kongresu v Londonu razcepili v menjševike in boljškro“, se je pridružil boljšeševike. Stalin, ki je čital „Ivikom, ker jih je vodil Lenin.

Po enem letu je Stalin iz Sibirije ušel, dospel v Irkutsk,

prekoračil Ural in se preko Astrahana vrnil v Tiflis v januarju 1904. Tu je postal novinar in je izdajal kar dva revolucionarna lističa; obenem je organiziral delavce in demonstracije po Georgiji. Poleti 1. 1905. je nameraval naskočiti ječo Mtech, osvoboditi jetnike in zasesti mesto Tiflis. Velike množice so se zgrabile s kozaki, ki so streljali in pretepali upornike.

Tri ure je trajal boj po mestu. Stalin je metal bombe in uporabljal bodalo in revolver,

Za nakazila in izplačila

v angleških funtih

na vsa mesta in kraje
Jugoslavije, Češkoslovaške in Julijske Krajine
ter na vse države celega sveta, obrnite se na

BANCO DE LONDRES

Y AMERICA DEL SUD

Najstarejša banka, katere samo ime pomeni že

VARNOST in RESNOST

Osrednji zavod: 6, 7 in 8, Tokenhouse Yard, London
Buenos Aires: Bartolomé Mitre 399 esq., Reconquista

Mendoza, Paraná, Posadas, Rosario, Santa Fe,
Tres Arroyos, Tucumán in Asunción.

Rosario: calle San Martin 849 y Salta 2809-13
Podružnice: Azul, Bahía Blanca, Concordia, Córdoba

DOBER PRIJATELJ

je oni ki nudi svojim klientom tudi v teh kritičnih časih

Varnost in Veliko Korist

obavljajoč vse cenjene naloge z največjo hitrostjo in točnostjo, ob najmanjšem strošku, da si na ta način zagotovi še nadalje

ZAUPANJE

katere si je tekom dolgega najkulatnejšega poslovanja pridobil obresti plačamo za denar uloženi na uložne knjižice, ki se vsake tri mesece pripišejo kapitalu kateri Vam je vsak trenotek na razpolago.

5%

POŠILJAMO denar v vse kraje Vaše domovine, bodisi v Dinarjih, Lirah ali Dolarjih, katere se dostavi na dom prejemnika, brez da bi on trpel kak strošek, a mi Vam pozneje dostavimo njegov lastnoročni podpis.

PAROBRODNE LISTKE dobite pri nas najceneje.

VPRAŠAJTE PISEMNO ALI OSEBNO

v

SLOVENSKEM ODDELKU

Banco Holandés

de la América del Sud

CENTRALA: Bmé. Mitre esq. 25 de Mayo 300, B. As.

PODRUŽICA: calle Corrientes 1900, Buenos Aires

Uradujemo od 1/29 pa do 19. zvečer, ob sobotah do 15.

POTNE LISTKE

Za Jugoslavijo in Italijo
Prodaja po najnižji ceni

HRANILNICA NA VLOŽNO KNJIZICO
(CAJA DE AHORROS)

Plača 7% obresti

SAMO

Banco Comercial del Plata

(Ustavljena 1911)

Slovenski oddelek

Izvolite se uveriti

Avda. DE MAYO 652

BUENOS AIRES

Uradne ure od 9. do 18., ob sobotah od 9. do 12.

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJCNÍKA, MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA. ANALIZA KRVI IN ORINE. SIFILIS — KRVNE BOLEZNI

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer. Ob nedeljah od 9—11.

NIZKE CENE

bilo je več sto mrtvih, a končno je zmagala carska oblast. Mesto je gorelo, a Stalin je ušel v gorovje. Še isto leto je bil Stalin v Hommerfordu na kongresu ruskih revolucionarjev in se nato vrnil v Tiflis. Tu so se pravkar začele divjaške borbe med armenskimi in mohamedanskimi strankami. Stalin je organiziral boljševiško vojaštvo in je za visoke vsote „reševal“ armenske trgovske rodbine mohamedanskih masakrov, a za isto takso je „reševal“ tudi mohamedanske rodbine pred armenskimi roparji in morilci.

Nato je v družbi revolucionarja Džordžašvilija izvršil atentat na carskega gubernatorja Grjaznova: kot delavca preoblečena sta nosila po ulici čebrička in čakala gubernatorja pred njegovo palačo. Ko se je general Grjaznov pojavil, sta vrgla iz čebričkov štiri bombe, ki so gubernatorja raztrgale. Stalin je ušel, tovariša pa so obesili.

Takrat je imel Stalin že 25 let, je bil priznan vodja georgijskih revolucionarjev, slaven kot atentator in fanatičen boljševik. Kozavi mož majhnih oči je bil oženjen z Georgijko, ki mu je rodila sina.

Tragedija primorskega mladeniča

Po krivem obsojen na deset let ječe je pribežal v Jugoslavijo — V bojazni, da bo moral nazaj v Italijo, se je obesil

Tržič, 25. avgusta.

Štrukelj Ivan, 25-letni mladenič s Primorskega, je pred dobrim letom našel v Tržiču svoje zavetje, delal je ves čas v Razborškovi tovarni za čevlje. Stanoval je v Bistrici pri Tržiču pri Globočnikovih, ki so imeli mirnega in nad vse poštenega mladeniča zelo radi. Iz svoje ožje domovine je moral pobegniti zaradi konflikta s karabinierji. Izvršil se je namreč uboj karabinierja in trojico mladih Slovencev, med njimi našega štruklja, ki je pobegnil preko meje, so obsodili na smrt, odnosno na desetletno ječo. To ga je peklo, da je bil vedno nekako potr. Tako je pribežal v Jugoslavijo, da bi našel zavetje, a našel ga ni. Po kratki zapornici je našel v Tržiču svoje zavetje, delal je ves čas v Razborškovi tovarni za čevlje. Stanoval je v Bistrici pri Tržiču pri Globočnikovih, ki so imeli mirnega in nad vse poštenega mladeniča zelo radi. Iz svoje ožje domovine je moral pobegniti zaradi konflikta s karabinierji. Izvršil se je namreč uboj karabinierja in trojico mladih Slovencev, med njimi našega štruklja, ki je pobegnil preko meje, so obsodili na smrt, odnosno na desetletno ječo. To ga je peklo, da je bil vedno nekako potr.

Tako je pribežal v Jugoslavijo, da bi našel zavetje, a našel ga ni. Po kratki zapornici je našel v Tržiču svoje zavetje, delal je ves čas v Razborškovi tovarni za čevlje. Stanoval je v Bistrici pri Tržiču pri Globočnikovih, ki so imeli mirnega in nad vse poštenega mladeniča zelo radi. Iz svoje ožje domovine je moral pobegniti zaradi konflikta s karabinierji. Izvršil se je namreč uboj karabinierja in trojico mladih Slovencev, med njimi našega štruklja, ki je pobegnil preko meje, so obsodili na smrt, odnosno na desetletno ječo. To ga je peklo, da je bil vedno nekako potr.

nje pri nas. Prva njegova prošnja je bila odbita, pa je ponovno prosil in čakal. „Dobri“ ljudje pa so ga vedno plašili in dražili, češ, „tudi druga prošnja bo odbita in naša oblastva te bodo izročila italijanskim, kjer te čaka desetletna ječa“. Spočetka si iz takih govoric ni mnogo storil, na vse zadnje pa mu je le šlo k sreči in ni mogel vednega zbadanja več prenašati. V torek zvečer je šel na Bistriško polje, kjer se je na jablani posestnika Stritiha obesil. V sredo zjutraj ga je našel stari Juri Jane in je po sinu takoj obvestil tržiške orožnike, ki so

se z avtomobilom pripeljali na kraj nesreče. Pokojnikov rojak, šofer Karlo iz Tržiča, je prerezal vrv in snel truplo nesrečnega mladeniča, ki so ga pokopali v Tržiču.

KAKO UČAKA ČLOVEK 150 LET

75 letni George Knap iz Pariza je tako srečen, da nosi na svojih plečih pezo 75 let, na zunaj pa izgleda kakor 35 letni mož.

Knap trdi, da bo živel najmanj 150 let. Stanuje v četrem nadstropju in kadar gre po stopnicah, požira s korakom po tri stopnice naenkrat. Skrivnost svoje pomlajeval-

ne metode hrani zase in je se sam izraža, in sicer zategadelj, da lahko dokaže ljudem, da ni tako mlad, kakor ga sodijo po videzu. Največ ljudi pobereta po Knapovem naziranju alkohol in tobak. Nikotin je eden najhujših strupov za človeški organizem. Sreča ljudi je samo ta, pravi Knap, da uživajo poleg tobaka tudi mleko, ki predstavlja največji protistrup nikotinu. Če ne bi kadilci pili mleka v čisti obliki ali pomešanega s kavo, bi jih smrt pokosila mnogo prej kakor se to dogaja.

Zanimivo je primerjati Knapovi roki. Desnica je brez gub in polno mladosti, a levica pa zdelana in mlahava kakor roka starca. To roko Knap nalašč „stara“, kakor

ne metoda hrani zase in je se sam izraža, in sicer zategadelj, da lahko dokaže ljudem, da ni tako mlad, kakor ga sodijo po videzu. Največ ljudi pobereta po Knapovem naziranju alkohol in tobak. Nikotin je eden najhujših strupov za človeški organizem. Sreča ljudi je samo ta, pravi Knap, da uživajo poleg tobaka tudi mleko, ki predstavlja največji protistrup nikotinu. Če ne bi kadilci pili mleka v čisti obliki ali pomešanega s kavo, bi jih smrt pokosila mnogo prej kakor se to dogaja.

ZOBOZRAVNIK

Dr. N. Percich

Priporoča se vsem rojakom Jugoslovenom

Bdo. de IRIGOYEN 362

Buenos Aires

Velika Klinika Specialistov

Buenosaireške in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

KAPAVICO

Reakcija Wassermann

Lečenje s pomočjo elektrike, ki skrajša zdravljenje

REVMATIZEM

in komplikacije zdravimo brez bolečin

SYFILIS 606 - 914

Bolezni členkov, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis

ŽELODČNE BOLEZNI

Povračanje, bolečine, kisline, rane, slaba prebava

ČREVESNE

Krči, zapeka, šibkost

BOLEZNI GRILA, UŠESNE, OČESNE in NOSNE

**X ŽARKI - ULTRAVIOLETNI ŽARKI
DIATHERMIA - VISOKA NAPETOST**

1017 - Sarmiento - 1017

Pregled SAMO \$ 3.-

Od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

VAŽNO!

Za vse izseljence moške in ženske, ki želijo preskrbeti se z dobrimi stvarmi in z dobro obleko za mal denar. Pri tvrdki "Astra", Córdoba 901 vdobite z druge roke in v dobrem stanju briljantne, biserne, zlate in srebrne nakite; umetniške slike, kipe, porcelane, kristale i. t. d. Moške in ženske obleke, svilene in iz blaga, večerne in promenadne obleke, kožuhe, suknje in garniture i. t. d. Zaloga moških oblek in delavnica.

Velika

NOVOST

V barvarni (tintoreriji) "Belga", Córdoba 901, sem otvoril krojaški oddelek, ki izdeluje po najmodernejšem kroju obleke in suknje iz najboljšega angleškega blaga. V tej moderni barvarni morete prebarvati in očistiti obleke sov, tako da izgledajo kot in druge stvari za par penove. Obiščite na vsak način podjetje, kar vam bo gotovo v veliko korist.

LASTNIK
OBEH PODJETIJ:
TOŠKOVIC
JOVAN OSTOIC

KAPAVICA

hitro zdravljenje po novem naturalističnem načinu

SIFILIS

zdravljenje po načinu prof. Cesarya Judoloro
Dr. Dubrovsky
CORRIENTES 623
Sprejema vsak dan od 18. do 20.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3-6 \$, lepo sliko v barvah. Atelje SAVA JOVANOVIĆ, F. Quiroga 1267, Dock Sud

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
Calle Facundo Quiroga
1441

nasproti komisarije
EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem
zdravju lahko dobite
osebno ali pismeno v
moji lekarni.

Franjo Huspaup

Dr. MILOSLAVICH

diplomiran na univerzah v Buenos Airesu,
Berlinu in Dunaju

SPECIJALISTA ZA SPOLNE BOLEZNE, KAPAVEC (TRIPER), SIFILIS IN KOŽNE BOLEZNI
Sprejema osebno brez asistentov. — Zdravljenje garantirano. — Zdravilna elektrika. — Ultravijoletni žarki. — Zdravljenje na abonament

NOVI NASLOV:

TALCAHUANO 1025

med CHARCAS in SANTA FE

Sprejemanje bolnikov od 8. do 10. in od 3. do 7.
(prej Lavalle 310)

NAJSTAREJŠA GOSTILNA
NA PATERNALU
GORIŠKI GRAD

je bila otvorjena pred kratkim v prostorih bivše restavracije "EUROPA". Toči se prvovrstna pijača. Prijetni in lepo urejeni prostori v kleti (podrum). Priporoča se svojim starim gostom in vsem prijateljem dobre jedače in pijače

JOŽEF SATEJ

GARMENDIA 4909

AVALOS 102

BUENOS AIRES (LA PATERNAL)

LABORATORIJ ZA ANALIZE

Dr. German Schwartz

Analize krvi, Wassermann, Widal, Urina, Pljunkov, Ultramikroskopija i. t. d. — Vseh vrst cepljenja

CALLE POZOS 170

BUENOS AIRES

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravijoletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, nahuha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKE BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi

SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje

zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

razni zgodovinski „dokazi“, da je bila „Dalmacija vedno zedinjena z Italijo in je bil Jadran vedno naše italijansko morje, ne pa koga drugega“. in že od VI. stoletja sem se govori v zgodovini o „slovanski nevarnosti“, ki preti romanskemu zapadu. „Slovanstvo je bilo vedno naš glavni sovražnik, ki se je znal vrvitati v naše zemlje, izzivajoč vsak čas nemir in skrbi. Danes, ko je Italija materialno in duševno močna, je treba, da odločno prične boj, da se enkrat za vselej reši te neprestane grožnje“. Treba je, da Italija danes stori isto, kar so storile Benetke tedaj. „ko je bila Dalmacija v posesti slovanskih roparjev“, ko je leta 998. dož Pietro Orseolo II. napadel na dan Vnebohoda Slované in jih popolnoma porazil, pa mu je bene-

Na hrano in stanovanje

sprejema moške, ženske in poročence.

Klijentom, zlasti ženskam in matrimonjom, preškrbi potom dobrih zvez brezplačno nameščenje

Pension Viena

Sta. Fe 1938

U. T. 44 - 5207 — Bs. As.

Priporoča se lastnik

E. KRAVANJA

GRAFOLOG

svetonega slovesa vam opiše natančno vaš značaj, vam pove vašo bodočnost in preteklost. Pošljite nekoliko lastnoročno napisanih vrstic ter navedite vašo starost spol, in stan (oženjen, neoženjen). Pišete lahko v slovenskem, španskem, francoskem ali nemškem jeziku. Dopise, katerim je treba priložiti 1 peso in znamko za 10 cent. za odgovor, naslovite na:

A. HOČEVAR

DELAVEC

Če se vam je zgodila nesreča na delu, imate po zakonu določeno odškodnino.

Obrnite se v vsakem slučaju na

Odvetniško pisarno

TOMAS MASOTTA

SAN MARTIN 492

Bs. Aires

U. T. 31 - 2975

Informacije brezplačno in v vašem jeziku.

Delavci v natranjosti države, zahtevajte informacije po pošti

Uradne ure od 10 do 12 in od 14 do 18.

čansko ljudstvo zato dalo častni naslov „Dux Dalmatiae“ (vojvoda Dalmacije) in se je odtelej vsakega leta na Vnebohod praznovala poroka Benetk z morjem. „Tisoč let po tistem izražajo ves italijanski narod in dalmatinski bratje svojemu duceju svojo vero in strast ter zahtevajo nov slaven podvig, da bi se mogla vsa Italija poročiti z morjem in klicati duceju: Dux Dalmatiae!“

To je pač višek vsega, kar se je doslej pisalo v italijanskem fašističnem tisku za odtrganje naše jugoslovenske Dalmacije od naše narodne države.

CUNJAR — MILIJONAR

Nedavno je umrl v Chicagu cunjar Kearn. Zadnjih 25 let je vsak dan obhodil

čikaške ceste in trge, kjer je bil popularna prikazen. Umrl je v svoji skromni sobici in po smrti je izzvalo splošno začudenje dejstvo, da se je našel v njegovi zapuščini cel milijon dolarjev, deloma v gotovini, deloma v državnih papirjih. Premoženje so po njem podedovali bratje in sestre, ki takisto žive v skrajno skromnih in siromašnih razmerah.

ZA SMEH

— Zakaj ne marate stopiti s sosedom v trgovsko zvezo?

— Nikdar nimam rad poslovnih zvez z ljudmi, ki so bolj zviti kakor jaz sam.

— Zakaj pa naj bi bil sosed bolj zvit kakor vi?

— Hm, pred leti je imel priložnost, da bi se poročil z mojo ženo.

JURIDIČNI KONZULTORIJ

Advokat

Dr. LORENZO SABELLI

CONTADOR NACIONAL

Daje brezplačne nasvete, v vse kraje države
Administrativne prošnje, vse sodne, trgovske in konzularne zadeve, posredovanja pri oblastih, intervencije, obrambe pri likvidacijah, penzijah, odškodninah itd.

LAVALLE 1514

ŽENSKE BOLEZNI

ŠIBKOST - BELI TOK - NEREDNO PERILO - ŽELODEC, ČREVA, PLUČA

NOTRANJE BOLEZNI

Pregled vrše specialisti

Clinica Medica

RENNER

Od 15. do 20. ure

RIVADAVIA 2580, 1. nadstr.

Dve kvadri od Plaza Once

Napeti odnošaji med Perujem in Kolumbijo

Izgledalo je, da se bo obmejni incident med Perujem in Kolumbijo, katerega je izzvalo perujsko obmejno prebivalstvo, ki je vpadlo na ozemlje sosedne države, zaključil mirnim potom, brez posebnega hrupa, a novejša vesti kažejo, da so se pojavili resni zapletljajji. Da bi zaščitila mejo ter prepodila perujske vpadnike, je kolumbijska vlada začela zbirati čete, a je s tem vzbudila nezaupanje pri sosedih. Perujska vlada je v posebni noti zahtevala pojasnil glede omenjenih vojaških priprav, a kolumbijska je odgovorila, da je to nima brigati, ker da Kolumbija na svojem ozemlju lahko tako premika svoje čete, kakor se njej zljubi.

Zdi se, da se je vojna mrzlica prenesla s Chaca tudi v ta del Južne Amerike, zakaj poročila iz obeh držav, predvsem iz Kolumbije, poročajo o velikem patriotskem navdušenju prebivalstva, ki je že začelo zbirati prispevke za nabavo orožja, letal in drugih vojnih sredstev. Kolumbijska vlada je zahtevala od parlamenta posebne kredite v svrhu organiziranja „nacionalne obrambe“. V glavnem mestu Bogotá je priredilo dijaštvo v ponedeljek velike demonstracije proti Peruju, zahtevajoč, da se osnuje poseben dijaški polk. Pa tudi ženske niso hotele zaostati. Priredile so manifestacijo pred poslopjem vojnega ministrstva in je posebna deputacija kolumbijskih dam zaprosila ministra, naj bi organiziral tečaj za bolniške strežnice.

Mar so tudi v Kolumbiji začeli noretiti?

OBNOVITEV RAZOROŽITVENE KONFERENCE

V Ženevi so se obnovila v sredo zasedanja mednarodne razorožitvene konference. Svet gleda sedaj v to konferenco s še manjšim zaupanjem nego pred meseci. Poslednji dogodki to nezaupanje popolnoma upravičujejo: čudno zadržanje Italije, pred-

vsem pa znani nastop nemške vlade ter njeno bojkotiranje razorožitvene konference so dogodki, ki zborovalcem prav gotovo ne bodo olajšali dela ter uglasili poti do sporazuma; od katerega bi bilo upati na kakšno znižanje sedanjih ogromnih izdatkov za vojna sredstva.

Izjalovljen načrt

Kakor smo pred nedavnim poročali, je nameravala fašistovska vlada uvesti nov davek na račune v hotelih, barah in restavracijah, davek, čigar doneski naj bi šli za razne fašistovske ustanove. Sedaj pa je prišla iz Rima vest, ki pravi, da je vlada ta načrt opustila, ker so se pri njega izvajanju pojavile težkoče. Kakšne da so bile te težkoče, tega poročilo ne pove. A zelo verjetno je, da se je vlada premislila radi protestov prizadetih obrtnikov, kateri itak komaj dihaajo pod pritiskom že obstoječih bremen. Saj je znano, da morajo na pr. hotelirji plačevati

nič manj ko 52 različnih davkov in pristojbin.

Fašistovska vlada bo morala torej drugje iskati dohodkov za svoje strankarske organizacije.

STRAŠNA ŽELEZNIŠKA KATASTROFA

Pretekli teden se je dogodila v Alžiru strahovita železniška nesreča, ki je zahtevala mnogo človeških žrtev. Vlak, ki je vozil bataljon tujске legije iz Zelbouma proti Turennei, je na nekem visokem nasipu skočil s tira ter se zvrnil v prepad. Sto dvajset vojakov je pri tem izgubilo življenje, ranjenih pa jih je bilo 223. To je najhujša železniška katastrofa, kar se jih je dogodilo doslej v Alžiru.

BREZPOSELNOST V ITALIJI

Glasom podatkov, ki jih je objavilo italijansko generalno statistično ravnateljstvo, je bilo v Italiji koncem preteklega meseca 945.070 brez-

poselnih, od katerih jih je prejemale podporo 279.000. To je najvišje uradno število od vseh, kar jih je bilo doslej objavljenih.

TEŽKA LETALSKA NESREČA V SPEZIJU

Dva velika vojaška hidropalana, ki sta se vežbala nad pristaniščem v Speziji, sta trčila v zrak ter padla z znatne višine; eden na zemljo, drugi pa v vodo. Sedem letalcev se je pri tem ubilo, osmega pa so težko ranjenega spravili v bolnišnico.

DRŽAVLJANSKA VOJNA V BRAZILU

Boji med zveznimi četami in paulistovskimi vstasi se še zmerom nadaljujejo. Po poročilih zvezne vlade izgleda, da so vstasi utrpeli že celo vrsto zgub na bojiščih. Vesti iz raznih virov zagotavljajo, da se uporniki ne bodo mogli več dolgo držati.

Razširjajte SLOVENSKI TEDNIK

RAZNE VESTI

Posredovanja za premirje med Bolivijo in Paragvajem

Medtem ko se boji v Chacu še zmerom nadaljujejo, posebno okrog „fortina“ Boquerona, si nevtralne države na vso moč prizadevajo, da bi se preprečilo nadaljnje prelivanje krvi. V preteklih dneh je prišlo v La Paz in v Asunción več not iz Washingtona, v katerih predlagajo posredovalci, naj bi se sklenilo premirje ter naj bi se potem začela pogajanja za končno poravnavo spora. Čete obeh držav naj bi se umaknile s svojih sedanjih postojank, tako da bi se ustvarila nekakšna nevtralna cona med sovražnima vojskama ter bi se na ta način izključila možnost novih spopadov. Posebna komisija bi nadzorovala, točno izvrševanje pogodbe o premirju.

Toliko paragvajska, kolikor bolivijska vlada sta odgovorili na predloge posredovalcev ter izjavljata, da sta pripravljene sprejeti premirje, a le pod pogojem, da se prepreči možnost, da bi ena ali druga vojska izrabila premirje za ojačanje lastnih vojnih sredstev in utrditev postojank v škodo nasprotnega tabora.

Težko je prerokovati, ali bodo ta nova prizadevanja nevtralnih držav obrodila kaj več uspeha. Izgleda, da se je bojno razpoloženje v obeh državah zelo razpaslo v poslednjih tednih. In to dejstvo je, seveda, velika ovira za pametno in trezno poravnavo.

„La Favorita“

Novoporočenci bodo našli pri nas prav gotovo najboljšo postrežbo po neverjetno nizkih cenah za umetniške slike. Elegantne poročne obleke z vencem, tulom in vsemi pritliklinami brezplačno na razpolago. Darujemo povečavo. Naročnikom „Tednika“ poseben popust. Ugodne zveze s tramvajem 49 in 83; omnibusi „Flores“, „Plaza Italia“ štev. 13, 15, 43, 54, 70, 101 vozijo mimo. 12 slik za \$ 4.— PAULINA BRUSILOVSKA, calle Varela 1201.

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO DR. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje

BLENORAGIJE - KAPAVCA

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X - DIATERMINA - ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542